

stændig uenig heri, at jeg vil votere imod enhver som helst Hærløvs, som er bygget paa disse Principer.

Dan: Det er nu tredie Gang, vi sidde her for at drøfte Gjennemsynet af Hærløven, og da er gammelt Ordprog siger, at alle gode Gange ere tre, saa kan man maaske have Lov til at tro, at vi nu skulle kunne haabe en Fremgang af dette Lovforslag, som kunde lede til et heldigt Maal. Jeg ønsker det i det Mindste for mit Bedkommende. Der er for nylig omdelt en Henvendelse, der er adresseret til den høie Regjering og Rigsdagen, som jo vil være alle de ærede Medlemmer bekendt. Deri udtales blandt Andet med Hensyn til Hærvæsenet: „Enhver fædrelandsfindet Mand bliver opfyldt af alvorlig Betyrning og Uro, naar denne Sag i længere Tid skal forsjømmes.“ Jeg veed ikke, om Meningen hermed er, at denne Sag er bleven forsømt; det ligger ikke i Ordene, men de kan forstaaes saaledes, og jeg tror ogsaa, at Meningen er, at de skulle forstaaes saaledes. Ser man imidlertid hen til den finansielle Side af Sagen, tror jeg dog ikke, at man med Grund kan paastaa, at denne Sag har været forsømt. Jeg skal tillade mig at henlede det høie Things Opmærksomhed paa, at ved det Finantsbudget, som er forelagt her i indeværende Samling, er vort Krigsbudget opført saaledes: Ordvært 13,012,000 Kroner, og til overordentlige Udgifter til Hær og Flaade — det gjælder Altsammen Hær og Flaade — 1,673,000 Kroner, i Alt 14,685,000 Kroner. Vil man nu hertil lægge Pensioner og andre Slags Understøttelser, tror jeg, at man uden Overdrivelse kan sige, at mindst $\frac{1}{3}$ af den hele Statshusholdnings Omfætning opsluges af Krigsbudgetet, idet Budgettet nemlig, som det foreligger i Finantsforlaget, andrager i det Hele omtrent 45 Millioner Kroner. Fra dette Synspunkt tror jeg altsaa ikke, man kan sige, at Hærvæsenet er blevet forsømt. Men er den Hærløvs, vi hidtil have haft, da ikke god? Der kan maaske være noget forskjellige Meninger herom, men at den i det Væsentlige har været god, tillader jeg mig at tro, og det ligger ogsaa i den høitærede Krigsministers Udtalelser ved det foreliggende Lovforslags Fremlæggelse, at han ikke har søgt at rokke ved de hidtil bestaaende store Grundprinciper for Hærvæsenet, Noget, som jeg finder fuldstændig rigtigt og tiltræder. Dette udelukker jo imidlertid ikke, at der kan være forskjellige Sider af det nu bestaaende Hærvæsen, hvor man kan ønske Forandringer og Forbedringer, ja endog saa væsentlige Forandringer og Forbedringer. Jeg skal nu tillade mig nogle Bemærkninger om et Par Afsnit i det foreliggende Forslag. Naar det saaledes fremgaar af Lovforslaget, at der bliver bespart et Par Hundredundtunder Tjenestedage, har dette ikke nogen absolut afgjørende Betydning, eftersom der ved Siden deraf er Udset til en noget større Vintertjeneste

end den, der nu gives; hvormegit den vil blive større end hidtil, staar mig ikke ganske klart, men den vil jo i hvert Tilfælde nok veie op mod den Indskrænkning i Tjenestetiden, som jeg her har antydnet, og som navnlig gjælder med Hensyn til den første Uddannelsesetid. Bestemmelserne med Hensyn til de værnepligtige Befalingsmænds Uddannelse finder jeg hensigtsmæssige og svarende til Forholdene, saaledes som Hæren nu agtes indrettet. I høieste Grad maa jeg udtale min Paaskjønneelse af de Forslag, der gaa ud paa at indføre Forandringer med Hensyn til den hidtil bestaaende Aldersgrænse for Befalingsmændenes Forfremmelse. Hvad navnlig den Aldersgrænse angaar, der er sat for Premierlieutenantens Forfremmelse til Kapitainer, har den altid forekommet mig at være høist uheldig, og det har derfor glædet mig meget at se den høitærede Krigsminister sige en Strøg over denne Bestemmelse. Der er ogsaa et andet Punkt, som jeg i høieste Grad paaskjønner. Der har tidligere høret sig Røster med Hensyn til Bibeholdelsen af Clevstolen, og ikke saa længe have siddet paa, at det vilde være heldigst, om den blev afskaffet. Denne Anskuelse kan jeg paa ingen Maade tilegne mig, og jeg mener, det vilde være i høi Grad seilagtigt at afskaffe denne Skole. Det er ikke alene af Hensyn til de saakaldte tekniske, de særlige Baaben, Artilleriet og Ingenieurerne, men navnlig er det af meget stor Betydning i den Hærs Ordning, som agtes indført her hos os, at Befalingsmændene og altsaa ogsaa Underofficerene kunne blive saa dygtige og intelligente Folk som mulig; jeg sætter derfor i en vis Betydning Clevstolen ligesaa høit som Officersskolen. Med Hensyn til Forstærkningen vil jeg gjøre en lille Bemærkning. Der er man gaaet til en Yderlighed i Sammenligning med tidligere, idet det foreliggende Forslag gaar ud paa, at Forstærkningen slet ikke skal indtælles til Udvælsel. Jeg hører ikke til dem, der ville gaa til denne Yderlighed, saalidt som jeg vil gaa til den modsatte. Jeg vedkjender mig netop den Anskuelse, som jeg veed næres ogsaa af Andre, at Indtællelsen af Forstærkningsmandstabet kan være betinget af visse Forhold, og at det har været saaledes hidtil, ligger jo i Hærløvens Ord, som sige, at Forstærkningsmandstabet kan indtælles til Udvælsel. Jeg mener, at der er en betydelig Forskjel paa, om det er krigsvant Mandstabs, der er Tale om, eller om det er Mandstabs, der aldrig har deltaget i noget Felttog. Med Hensyn til det sidstnævnte Slags tror jeg, det under visse Forhold kan være gunstigt, at det kan blive indtælt til Udvælsel, hvorimod jeg tror, at det med Hensyn til det første Slags ikke er saa strengt nødvendigt. Jeg har hermed betegnet min Stilling og min Opfattelse om dette Punkt. — Der er i det foreliggende Lovforslag et Afsnit vedrørende Kantonnementsovvelser — og saadanne Ovvelser finder jeg ogsaa meget hensigtsmæssige